

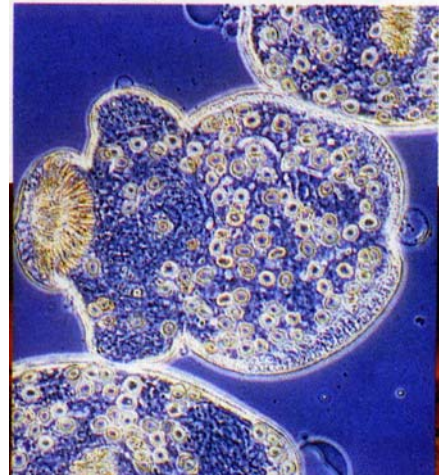
GEVAAR IN HET BOS.

Onder de titel “In het bos zitten beesten” waarschuwt Knack in juli 1997 voor enkele gevaren welke wij kunnen tegenkomen in het bos.

Vooraf de vos blijkt gevaarlijker dan men denkt en dit vooral door de besmetting met de lintworm “*Echinococcus multilocularis*”. Deze lintworm kan de mens besmetten en de dood injagen, er is echter wel niet direct reden tot paniek. De worm komt tamelijk algemeen voor in Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Oost-Europa. In België, wees onderzoek uit, was in de provincie Luxemburg tot 15% van de vossen besmet, in Vlaanderen was er een besmetting van 2%. Er wordt wel aangeraden van uit de buurt van vossenburchten te blijven en geen vossenuitwerpselen aan te raken. De levenscyclus van de parasiet toont weinig respect en heeft een nefaste invloed op andere soorten. Het volwassen dier leeft in de darm van vleeseters zoals de vos en de hond. Hij legt daar massaal eieren die samen met de uitwerpselen op struiken en grassen terecht komen. Kleine knaagdieren eten al scharrelend deze eitjes op, de larven sluipen uit en dringen via de darmwand een bloedbaan binnen

De larve van een lintworm die wordt overgedragen door vossen, is dodelijk voor de mens.

waarna ze meestal naar de lever migreren. ze kapselen zich daar in een blaasvormige cyste in, die blijft groeien en zich kan uitzaaien. Wordt de muis door een roofdier opgegeten dan is de cyclus gesloten en groeit de cyste uit tot een volwassen lintworm. Daar de muizen heel kort leven hebben ze geen last van de besmetting, meestal zijn de muizen gestorven vóór de cysten kunnen uitzaaien, deze cysten kunnen 3 tot 5 jaar blijven doorgroeien. Als een mens besmet wordt zal hij geleidelijk te maken krijgen met slechter functioneren van de organen, komen er cysten in de hersenen terecht dan treden blindheid en epileptische aanvallen op. Er zijn geen doeltreffende geneesmiddelen en chirurgisch ingrijpen is de enige mogelijkheid. De uitzaaiing is bij het stellen van de diagnose echter meestal zover dat ook operatief ingrijpen geen uitkomst biedt. De sterfte is dan ook zeer hoog, ongeveer 80%. De problemen voor de volksgezondheid is echter marginaal, in Duitsland sterven elk jaar een twintigtal mensen door de besmetting maar men mag het gevaar zeker niet wegdenken, zeker niet bij het zoeken naar coprophagen dient men uitermate voorzichtig te zijn. Handschoenen dragen en handen wassen zijn minimale beschermingsmiddelen, beter is om vossenburchten en het zoeken naar coprophagen in vossenuitwerpselen te vermijden. Een bemerking welke in het artikel staat is dat uitroeien van de vossen zeker geen oplossing biedt daar de lintworm zich ook door muskusratten laat verspreiden. Ook de vossenjachthondjes die gebruikt worden om de vossen uit de burcht te jagen vormen een potentieel gevaar, deze zouden de eitjes, gezaaid rond de vossenburcht, helpen verspreiden.

Een tweede parasiet waarvoor men waarschuwt is het “Hantavirus”. In 1978 in de Koreaanse oorlog werden 3.000 Amerikaanse soldaten uitgeschakeld door dit virus, 10% van hen stierf. Eind de jaren 70 werd in België voor het eerst een Hantavirus ontdekt. In Vlaanderen vond prof. Verhagen het virus voor het eerst in 1981. De drager bleek de rosse woelmuis te zijn. Op de locatie die men onderzocht bleek 50% van de muizen besmet. De vorm die in ons land voorkomt is echter veel minder gevaarlijk dan de Aziatische vorm. De sterfte is <1% en er is een behandeling mogelijk. De symptomen lijken een beetje op griep met koorts, hoofdpijn en pijn in de lenden. Soms krijgt men problemen met de nierfuncties. De ziekte komt in de Ardennen vaak voor en kan de vorm van een epidemie aannemen. In Vlaanderen is ze zeldzaam maar ook hier is waakzaamheid geboden immers in de USA is er een vorm van het Hantavirus die longontsteking veroorzaakt en daar is de sterfte >50%. Daar het virus heel gemakkelijk van gastheer verandert is mutatie naar een gevaarlijker vorm niet uitgesloten. De rosse woelmuispopulatie is in ons land chronisch met het virus besmet maar zelf heeft ze er geen last van. Speeksel en urine van de besmette muizen bevatten steeds virusdeeltjes. Ze kleven gemakkelijk aan stofjes en kunnen over grote afstanden weggeblazen worden. Ze inademen is voldoende om besmet te raken. Ook in bosmuizen kan het virus huizen maar daar plant het zich niet in voor, wel is er een mollenpopulatie ontdekt waar het virus in floreerde.

De bacterie die de ziekte van Lyme veroorzaakt, ruikt op van de Kempen naar het oosten.

Een ander gevaar in het bos zijn de teken die een bacterie *Borrelia burgdorferi* verspreiden die de ziekte van Lyme veroorzaakt. Ook deze besmetting kan potentieel dodelijk zijn. Er zijn 3 soorten van symptomen, het algemeenst is huiduitslag, verder is er een type met gewrichtspijnen en tenslotte de minst voorkomende maar wel de gevaarlijkste die gepaard gaat met neurologische aandoeningen en tijdelijke blindheid. Daar de teken groot wild zoals reeën en ook mensen verkiezen om zich te

voeden verspreidt de ziekte zich over gans Vlaanderen want sinds 1957 verspreiden de reeën zich stilaan over gans Vlaanderen en zelfs in West-Vlaanderen worden deze dieren waargenomen. Prof. Verhagen waarschuwt verder voor teken die in Oostenrijk en Zwitserland drager zijn van een bacterie die hersenvliesontsteking veroorzaakt. Er worden voor de jacht veel reeën uit Midden-Europa ingevoerd die potentieel drager zijn van deze bacterie. Bij everzwijnen was er tenslotte nog het spoolwormpje *Trichinella* dat bij de mens problemen met hart en bloedvaten kan veroorzaken en een *Rickettsia*

soort, die het midden houdt tussen virus en bacterie die tyfus-achtige aandoeningen veroorzaakt.

Van een gezonde wandeling door het bos gesproken.